

Przedmiotowe Zasady Oceniania (PZO)

BIOLOGIA

w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Kowarach

obowiązują od roku szkolnego 2024/2025

I. Zasady ogólne na lekcjach biologii

- **Punktualność**

Obowiązkiem ucznia jest punktualne stawiennictwo na lekcje biologii.

- **Zasady BHP**

Uczeń ma obowiązek przestrzegać zasad ustalonych w regulaminie pracowni biologicznej oraz bieżących poleceń nauczyciela w zakresie bezpiecznej i higienicznej organizacji pracy. Obowiązkiem ucznia jest wykonywanie zadań zgodnie z instrukcjami, szczególnie w czasie doświadczeń i eksperymentów.

- **Zasady współzycia społecznego**

Uczeń zobowiązany jest do kulturalnego zachowania w odniesieniu do nauczyciela biologii i pozostałych osób w klasie, przede wszystkim do wzajemnego szacunku, życzliwości, współpracy w grupie oraz szanowania prawa innych do zdobywania wiedzy.

- **Zasady korzystania z telefonów komórkowych**

Uczeń ma obowiązek przestrzegać zasad korzystania z telefonów komórkowych – wyciszyć i schować telefon, nie korzystać z niego w trakcie lekcji biologii, chyba że za zgodą nauczyciela w celach dydaktycznych. Zasada ta dotyczy również innych urządzeń multimedialnych.

- **Odpowiednie przygotowanie się do lekcji biologii**

Uczeń ma obowiązek do rzetelnego przygotowania się do lekcji biologii, co oznacza:

- ✓ posiadanie zeszytu przedmiotowego i podręcznika na każdej lekcji,
- ✓ odrobienie zadania domowego,
- ✓ przygotowanie się do zajęć z 1-3 ostatnich lekcji,
- ✓ w przypadku nieobecności, nadrobienie zaległości i zaliczenie form pisemnych podlegających ocenianiu.

- **Zasady zgłaszania nieprzygotowania**

Za nieprzygotowanie do zajęć biologii uważa się brak opanowania wiedzy i umiejętności z 1-3 tematów lekcyjnych. Nieprzygotowanie zwalnia ucznia z odpowiedzi ustnej, niezapowiedzianej kartkówki i zadania domowego.

- Uczeń ma prawo zgłosić raz w semestrze nieprzygotowanie do zajęć z biologii.
- Nieprzygotowanie zgłasza się na początku lekcji, po wejściu do sali lekcyjnej.

Jest ono odnotowane w dzienniku elektronicznym jako „np”.

- Zgłoszenie nieprzygotowania w momencie wywołania ucznia do odpowiedzi jest równoznaczne z otrzymaniem oceny niedostatecznej.
- Zgłaszanie nieprzygotowania nie dotyczy sprawdzianów pisemnych i zapowiedzianych kartkówek.

• **Zasady zaliczania form pisemnych**

- Jeżeli uczeń nie przystąpił do zaliczenia formy pisemnej w pierwszym terminie, w miejscu oceny nauczyciel umieszcza zapis „nb” (tj. nieobecny).
- Nieobecność usprawiedliwiona daje uczniowi prawo do uzyskania oceny w ciągu dwóch tygodni od ustania absencji, w terminie ustalonym z nauczycielem.
- Nieobecność nieusprawiedliwiona może skutkować niezwłocznym przystąpieniem ucznia do zaliczenia zaległej formy kontrolnej po powrocie do szkoły.
- Uczeń ma obowiązek zaliczyć formy pisemne sprawdzania wiedzy/umiejętności przewidziane dla całej klasy w wyznaczonym przez nauczyciela terminie.
- Brak zaliczenia form sprawdzających skutkuje obniżeniem oceny śródrocznej/rocznej lub brakiem klasyfikacji z biologii.

• **Nieobecności**

- Uczeń nieobecny w szkole z powodu choroby powyżej dwóch tygodni, uzgadnia z nauczycielem termin uzupełnienia braków i formy pomocy.
- Uczeń nieobecny jeden dzień, ma obowiązek przyjść na następną lekcję przygotowany.

• **Klasyfikacja**

- Uczeń, który opuścił 50% i więcej zajęć w semestrze jest nieklasyfikowany i ma obowiązek przystąpić do egzaminu klasyfikacyjnego
- Nie ma możliwości poprawiania ocen na tydzień przed klasyfikacją.

II. Zasady oceniania na lekcjach biologii

W ocenianiu obowiązują następujące zasady:

1. **Zasada jawności** ocen zarówno dla ucznia jak jego rodziców;
2. **Zasada jawności wymagań i kryteriów oceny bieżącej** – uczeń i jego rodzice znają wymagania na poszczególne oceny klasyfikacyjne oraz kryteria oceniania ocen bieżących, zakres materiału z biologii oraz formy pracy podlegające ocenie;
3. **Zasada różnorodności** – ocenianiu podlegają różne aktywności ucznia, które wynikają ze specyfiki zajęć edukacyjnych i wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej kształcenia ogólnego i realizowanego przez nauczyciela biologii programu nauczania;
4. **Zasada różnicowania wymagań wobec uczniów** – zadania stawiane uczniom są dostosowane do indywidualnych potrzeb i możliwości rozwojowych ucznia, mają zróżnicowany poziom trudności i dają możliwość uzyskania uczniom wszystkich ocen.

III. Formy pracy na lekcjach biologii

1) Formy pisemne podlegające ocenianiu:

- **SPRAWDZIANY** (symbol w e-dzienniku: **S**) - **czas trwania: 45 minut**
 - ✓ Częstotliwość przeprowadzania sprawdzianów: po zakończeniu działu, większej określonej partii materiału.
 - ✓ Oceniana jest wiedza i umiejętności objęte programem nauczania biologii.
 - ✓ Sprawdziany zapowiedziane są przez nauczyciela minimum tydzień wcześniej i odnotowane w dzienniku elektronicznym.
 - ✓ Nauczyciel powinien ocenić sprawdzian w formie zamkniętej w terminie dwóch tygodni. Nie dotyczy to sytuacji losowych np. długa choroba nauczyciela czy okres przerw świątecznych.
 - ✓ Uczeń, który nie przystąpił do sprawdzianu z powodu usprawiedliwionej nieobecności, ma prawo do zaliczenia tego sprawdzianu, w terminie uzgodnionym z nauczycielem, nie później, niż w ciągu dwóch tygodni od ustania przyczyny nieobecności i powrotu do szkoły.
 - ✓ W przypadku ucznia, który nie przystąpił do sprawdzianu i jego nieobecność jest nieusprawiedliwiona nauczyciel, po powrocie ucznia do szkoły, może zlecić niezwłoczne przystąpienie do sprawdzianu zaliczeniowego, z tego samego zakresu wiadomości i umiejętności, bez uprzedniego uzgadniania terminu.
 - ✓ Poprawiane mogą być każde oceny, które nie satysfakcjonują ucznia. Uczeń ma możliwość jednokrotnej poprawy oceny.
 - ✓ Ocena uzyskana podczas poprawiania oceny jest wpisywana do dziennika w miejsce poprzedniej, pod warunkiem, że jest ona wyższa.
 - ✓ Ponowna ocena niedostateczna nie jest wpisywana do dziennika.
 - ✓ W przypadku niesamodzielnej pracy ucznia podczas sprawdzianu, uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną bez możliwości poprawy.
 - ✓ Kryterium ważności sprawdzianu wg średniej ważonej: x3
 - ✓ Sprawdzian oznaczony jest w dzienniku elektronicznym kolorem czerwonym.

- **KARTKÓWKI** (symbol w e-dzienniku: **K**) - **czas trwania: do 20 minut**
 - ✓ Częstotliwość przeprowadzania kartkówek: na bieżąco.
 - ✓ Oceniana jest wiedza i umiejętności objęte programem nauczania biologii.
 - ✓ Obejmują zakres wiadomości i umiejętności z 1-3 ostatnich tematów lekcji, mogą być w formie testu.
 - ✓ Kartkówki nie muszą być zapowiadane.
 - ✓ Nie przewiduje się poprawiania ocen z **kartkówek niezapowiedzianych**, ponieważ są one bieżącą informacją dla nauczyciela na temat aktualnego stanu wiedzy i umiejętności ucznia, systematyczności nauki.
 - ✓ Oceny z **kartkówek zapowiedzianych** mogą być poprawiane. Uczeń ma możliwość jednokrotnej poprawy każdej oceny, która go nie satysfakcjonuje.
 - ✓ W przypadku niesamodzielnej pracy ucznia podczas kartkówki, uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną bez możliwości poprawy.
 - ✓ Kryterium ważności kartkówki wg średniej ważonej: x2
 - ✓ Kartkówka oznaczona jest w dzienniku elektronicznym kolorem zielonym.

- **KARTY PRACY** (symbol w e-dzienniku: **KP**)
 - ✓ Częstotliwość: na bieżąco.
 - ✓ Oceniana jest umiejętność analizowania tekstów źródłowych lub materiałów filmowych i formułowanie odpowiednich wniosków.
 - ✓ Karty pracy z zadaniami problemowymi są rozwiązywane przez ucznia na podstawie analizy materiałów źródłowych (podręcznik, artykuły naukowe, filmy dokumentalne).
 - ✓ Karty pracy ucznia kształtują myślenie logiczne, samodzielne formułowanie wniosków, pozwalają utrwalić treści poznane na lekcji biologii.
 - ✓ Kryterium ważności kart pracy wg średniej ważonej: x1
 - ✓ Karty pracy oznaczone są w dzienniku elektronicznym kolorem niebieskim.

2) Inne formy pracy:

- **PRACE DOMOWE** (symbol w e-dzienniku: **D**)
 - ✓ Częstotliwość: na bieżąco.
 - ✓ Zadania domowe są źródłem informacji dla nauczyciela jak efektywny jest jego proces nauczania. Wspomagają u każdego ucznia samodzielność. Powinny być przez nauczyciela sprawdzone. Mogą podlegać ocenie.
 - ✓ Kryterium ważności pracy domowej wg średniej ważonej: x1
 - ✓ Zadanie domowe oznaczone jest w dzienniku elektronicznym kolorem czarnym.

- **ODPOWIEDZI USTNE** (symbol w e-dzienniku: **O**)
 - ✓ Częstotliwość: na bieżąco.
 - ✓ Oceniając odpowiedź ustną, nauczyciel bierze pod uwagę:
 - zgodność wypowiedzi z postawionym pytaniem,
 - prawidłowe posługiwanie się pojęciami,
 - zawartość merytoryczną wypowiedzi,
 - sposób formułowania wypowiedzi.
 - ✓ Odpowiedzi ustne mają formę rozmowy nauczyciela z uczniem, podczas której nauczyciel dokonuje kontroli osiągnięć dydaktycznych ucznia. Ocenie podlega zakres wiedzy z 1-3 lekcji oraz stosowanie właściwej terminologii biologicznej. Nie przewiduje się poprawy ocen z odpowiedzi, ponieważ jest to forma sprawdzenia bieżących wiadomości, która weryfikuje systematyczność nauki. Uczeń, który ma odpowiednią opinię z poradni psychologiczno-pedagogicznej ma możliwość zamiany odpowiedzi ustnej na formę pisemną i odwrotnie.
 - ✓ Kryterium ważności odpowiedzi ustnej wg średniej ważonej: x2
 - ✓ Odpowiedź ustna oznaczona jest w dzienniku elektronicznym kolorem czarnym.

- **PRACE W GRUPACH** (symbol w e-dzienniku: **G**)
 - ✓ Częstotliwość: przynajmniej raz na semestr.
 - ✓ Oceniane jest zaangażowanie, współdziałanie w grupie i zgodność pracy z tematem.
 - ✓ Prace w grupach rozwijają umiejętności zgodnej współpracy i współdziałania w grupie, aktywizują uczniów, zachęcają do twórczych poszukiwań podczas rozwiązywania problemów, integrują zespół klasowy.
 - ✓ Kryterium ważności prac w grupach wg średniej ważonej: x1
 - ✓ Prace w grupach oznaczone są w dzienniku elektronicznym kolorem czarnym.

- **AKTYWNY UDZIAŁ W DYSKUSJI** (symbol w e-dzienniku: **A**)
 - ✓ Częstotliwość: na bieżąco.
 - ✓ Oceniane są trafne wypowiedzi merytoryczne, zaangażowanie ucznia w lekcji.
 - ✓ Aktywny udział w dyskusji pozwala na twórcze myślenie, służy rozwojowi umiejętności komunikowania się.
 - ✓ Kryterium ważności aktywnego udziału w dyskusji wg średniej ważonej: x1
 - ✓ Aktywny udział w dyskusji oznaczony jest w dzienniku elektronicznym kolorem czarnym.

- **ĆWICZENIA INTERAKTYWNE, QUIZY BIOLOGICZNE** (symbol w e-dzienniku: **Q**)
 - ✓ Częstotliwość: według uznania nauczyciela.
 - ✓ Oceniana jest wiedza i umiejętności, wkład pracy ucznia, sprawne posługiwanie się nowoczesnymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi (TIK).
 - ✓ Ćwiczenia interaktywne:
 - prowadzą do zwiększenia efektywności nauczania,
 - wspomagają lub wzbogacają treści kształcenia i formy przekazu,
 - zwiększają motywację ucznia,
 - ułatwiają proces uczenia się oraz wspierają osobisty rozwój ucznia.
 - ✓ Kryterium ważności ćwiczeń interaktywnych wg średniej ważonej: x1
 - ✓ Quizy biologiczne oznaczone jest w dzienniku elektronicznym kolorem czarnym.

- **ĆWICZENIA TERENOWE** (symbol w e-dzienniku: **ĆT**)
 - ✓ Częstotliwość: przynajmniej raz na semestr.
 - ✓ Oceniana jest wiedza i umiejętności, współdziałanie w grupie i odpowiedzialność za wyniki swojej pracy.
 - ✓ Zajęcia terenowe są bogatym źródłem wiedzy biologicznej:
 - umożliwiają bezpośrednią obserwację zjawisk przyrodniczych, rozpoznawanie gatunków roślin i zwierząt,
 - rozwijają ciekawość poznawczą uczniów, wyzwala ją ich aktywność i zaangażowanie.
 - wiążą teorię z praktyką, rozwijają umiejętność analizowania i wnioskowania, prowadzenia obserwacji,
 - integrują zespół, uczą wspólnej pracy.
 - ✓ Kryterium ważności ćwiczeń terenowych wg średniej ważonej: x1 lub x2 (w zależności od stopnia trudności zadania).
 - ✓ Zajęcia terenowe oznaczone jest w dzienniku elektronicznym kolorem czarnym.

- **EKSPERYMENTY, DOŚWIADCZENIA BIOLOGICZNE, PRACE BADAWCZE**
(symbol w e-dzienniku: **E**)
 - ✓ Częstotliwość: według uznania nauczyciela.
 - ✓ Oceniana jest umiejętność planowania, wkład pracy ucznia w zadanie i wartość merytoryczna pracy.
 - ✓ Doświadczenia biologiczne rozwijają myślenie przyczynowo–skutkowe, rozwijają umiejętności planowania i logicznego myślenia, ćwiczą koncentrację, wytrwałość i kreatywność.
 - ✓ Kryterium ważności doświadczeń biologicznych wg średniej ważonej: x2 lub x3 (waga zależy od stopnia trudności zadania).
 - ✓ Doświadczenia biologiczne oznaczone są w dzienniku elektronicznym kolorem czarnym.

- **PRACE PROJEKTOWE, PREZENTACJE, REFERATY** (symbol w e-dzienniku: **PR**)
 - ✓ Częstotliwość: według uznania nauczyciela.
 - ✓ Oceniając ten rodzaj pracy, nauczyciel bierze pod uwagę m.in.:
 - wartość merytoryczną pracy,
 - zgodność z założeniami,
 - wkład pracy ucznia,
 - realizację projektu i sposób prezentacji,
 - ✓ Przykłady: prezentacje multimedialne o tematyce biologicznej, referaty, lekcje odwrócone, notatki wizualne, zielnik, wykonanie pomocy naukowych, modeli biologicznych itp.
 - ✓ Kryterium ważności prac projektowych wg średniej ważonej: x2 lub x3 (w zależności od stopnia trudności zadania).
 - ✓ Prace projektowe oznaczone są w dzienniku elektronicznym kolorem zielonym (średnia ważona x2) lub kolorem czerwonym (średnia ważona x3)

- **KONKURSY** (symbol w e-dzienniku: **KO**)
 - ✓ Konkursy umożliwiają uczniom szansę na rozwój osobisty, pogłębienie wiedzy, motywują do osiągnięcia ambitnych celów, uczą zdrowej rywalizacji.
 - ✓ Kryterium ważności konkursów wg średniej ważonej:
 - 2 – laureat konkursu szkolnego
 - 3 – laureat konkursu powiatowego
 - 4 – laureat konkursu wojewódzkiego
 - ✓ Konkursy oznaczone są w dzienniku elektronicznym kolorem czarnym.

- **BADANIA WYNIKÓW NAUCZANIA: DIAGNOZY ŚRÓDROCZNE/ROCZNE, PRÓBNE EGZAMINY MATURALNE** (symbol w e-dzienniku: **DG**)
 - ✓ Częstotliwość: najczęściej pod koniec I semestru lub pod koniec II semestru.
 - ✓ Wyniki z diagnozy wyrażone są w procentach.
 - ✓ Ocena diagnozy nie ma wpływu na ocenę śródroczną lub roczną.
 - ✓ Diagnoza pomaga określić jakość i skuteczność nauczania, daje nauczycielowi informację o stopniu przygotowania ucznia do egzaminu zewnętrznego.
 - ✓ Diagnozy oznaczone są w dzienniku elektronicznym kolorem czarnym

IV. Zasady oceniania na lekcjach biologii

Ocenianie bieżące dotyczące nabytych w procesie uczenia wiadomości i umiejętności jest wyrażone stopniami.

Oceny bieżące z zajęć edukacyjnych ustala się w stopniach według następującej skali:

Stopień celujący	6
Stopień bardzo dobry	5
Stopień dobry	4
Stopień dostateczny	3
Stopień dopuszczający	2
Stopień niedostateczny	1

Tabela 1 Skala ocen bieżących

Przy ocenianiu bieżącym nauczyciel biologii może poszerzyć skalę ocen o „+” lub „-”.

- 1) znak „+” wskazuje, że uczeń opanował więcej wymagań określonych przez nauczyciela na wskazaną ocenę, ale nie opanował jeszcze wszystkich wymagań na oceną wyższą, a przy punktowanym sprawdzianie uczeń zdobywa punkty według progów procentowych.
- 2) znak „-” wskazuje, że uczeń opanował wymagania na wyższą ocenę, ale popełnia jeszcze pojedyncze, drobne pomyłki, a przy punktowanym sprawdzianie uczeń zdobywa punkty według progów procentowych.

Ocenianie prac pisemnych według skali procentowej:

Ilość punktów w Szkole Branżowej	Ilość punktów w Liceum, OPW	Ocena
0 – 30%	0 – 40%	niedostateczny (1)
31 – 50%	41% - 50%	dopuszczający (2)
51 – 74 %	51% - 74%	dostateczny (3)
75 – 90%	75% - 90%	dobry (4)
91 – 100%	91% - 100%	bardzo dobry (5)
100% + zad. dodatkowe	100% + zad. dodatkowe	celujący (6)

Tabela 2 Skala procentowa ocen

Każda ocena bieżąca ma ustaloną wagę.

- Średnia ważona jest oceną wyjściową. Nauczyciel decyduje o ostatecznej ocenie śródrocznej/rocznej uwzględniając poziom i postępy w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności.

$$\text{Średnia ważona} = \frac{(\text{ocena} \times \text{waga}) + (\text{ocena} \times \text{waga}) + \dots}{\text{suma wag ocen}}$$

Przykład:

dobry (4) ze sprawdzianu (waga oceny ze sprawdzianu: 3)

bardzo dobry (5) z kartkówki (waga oceny z kartkówki: 2)

dostateczny (3) z odpowiedzi ustnej (waga oceny z odpowiedzi: 2)

dobry (4) - ocena za I semestr (waga oceny za I semestr: 3)

$$\text{Średnia ważona} = \frac{(4 \times 3) + (5 \times 2) + (3 \times 2) + (4 \times 3)}{3 + 2 + 2 + 3} = \frac{12 + 10 + 6 + 12}{10} = \frac{40}{10} = 4,0 - \text{ocena: dobry}$$

Ocnom końcowym przydziela się następujące średnie ważne:

	Szkoła Branżowa	Liceum, OPW
Niedostateczny (1):	1,0 - 1,5	1,0 - 1,7
Dopuszczający (2):	1,6 - 2,7	1,8 - 2,7
Dostateczny (3):	2,8 - 3,7	2,8 - 3,7
Dobry (4):	3,8 - 4,5	3,8 - 4,5
Bardzo dobry (5):	4,6 - 5,5	4,6 - 5,5
Celujący (6):	5,6 - 6,0 + udział i sukcesy w konkursach i olimpiadach biologicznych pozaszkolnych	5,6 - 6,0 + udział i sukcesy w konkursach i olimpiadach biologicznych pozaszkolnych

Tabela 3 Oceny końcowe według średnich ważonych

V. Oceny klasyfikacyjne śródroczne i roczne:

- Oceny klasyfikacyjne śródroczne i roczne, ustala nauczyciel biologii, uwzględniając poziom i postępy w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do śródrocznych oraz rocznych wymagań edukacyjnych, określonych przez nauczycieli na podstawie podstawy programowej kształcenia ogólnego.
- Na ocenę klasyfikacyjną śródroczną i roczną mają wpływ wszystkie oceny bieżące uzyskane w różnych obszarach aktywności i formach sprawdzania wiadomości i umiejętności.
- Oceny śródroczne i roczne są informacją o spełnieniu przez ucznia wymagań edukacyjnych na określonym poziomie. Nauczyciel ma prawo uwzględnić w ocenie inne obszary pracy ucznia, które nie zawiera dziennik. Przy wystawianiu oceny bierze się pod uwagę możliwości intelektualne ucznia, postępy, jakie poczynił uczeń w trakcie semestru oraz systematyczność i jego wkład pracy.
- W klasyfikacji śródrocznej i rocznej nie stosuje się znaków „+” i „-”.
- Ocena śródroczna za I semestr (symbol w e-dzienniku: **SM**)
 - ✓ W dzienniku elektronicznym oznaczona kolorem fioletowym
 - ✓ Kryterium ważności oceny śródrocznej wg średniej ważonej: x3

VI. Wymagania edukacyjne

Wymagania edukacyjne to oczekiwane osiągnięcia uczniów, zaplanowane w realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego. Wymagania stanowią podstawę do określenia poziomu opanowania przez uczniów podstawy programowej, służą do ustalania ocen klasyfikacyjnych z poszczególnych zajęć edukacyjnych i ich uzasadniania. Wymagania te dostosowuje się do indywidualnych potrzeb rozwojowych oraz możliwości uczniów z orzeczeniami, opiniami oraz uczniów, którym udziela się pomocy pedagogicznej na podstawie rozpoznania nauczycieli i specjalistów w szkole.

- **Wymagania konieczne (K)** – dotyczą zapamiętywania, czyli gotowości ucznia do przypominania sobie podstawowych definicji i pojęć. Zdobyte wiadomości i umiejętności są niezbędne do dalszego kontynuowania nauki biologii.
- **Wymagania podstawowe (P)** – dotyczą zrozumienia wiadomości. Oznacza to, że uczeń potrafi samodzielnie omawiać proste związki i zależności biologiczne.
- **Wymagania roszszerzające (R)** – dotyczą stosowania wiadomości i umiejętności w sytuacjach typowych. Oznacza to, że uczeń rozumie i biegle posługuje się terminologią biologiczną oraz samodzielnie rozwiązuje typowe zadania problemowe o podwyższonym stopniu trudności.
- **Wymagania dopełniające (D)** – dotyczą stosowania wiadomości i umiejętności w sytuacjach problemowych. Uczeń stawia hipotezy i wyciąga wnioski z obserwacji i eksperymentów, rozwiązuje problemy w sytuacjach nietypowych. Często posiada wiadomości ponadprogramowe, związane programowo z treściami nauczania.

VII. Kryteria wymagań na poszczególne oceny:

- **Ocenę celującą** otrzymuje uczeń, który:
 - opanował w wysokim stopniu wiedzę i umiejętności z biologii określone programem nauczania,
 - samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia, wykazuje szczególne zainteresowanie przedmiotem,
 - biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania biologii,
 - jest bardzo aktywny, chętnie podejmuje się prac dodatkowych,
 - osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach,
 - spełnia wymagania konieczne, podstawowe, rozszerzające i dopełniające.

- **Ocenę bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:
 - opanował wiedzę i umiejętności określone programem nauczania biologii w danej klasie,
 - sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, swobodnie operuje faktami i dostrzega związki między nimi,
 - rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne ujęte programem nauczania,
 - aktywnie uczestniczy w lekcjach biologii,
 - spełnia wymagania konieczne, podstawowe, rozszerzające i dopełniające.

- **Ocenę dobrą** otrzymuje uczeń, który:
 - opanował w znacznym stopniu wiadomości i umiejętności określone programem nauczania biologii w danej klasie,
 - poprawnie stosuje i interpretuje wiadomości, rozwiązuje samodzielnie typowe zadania teoretyczne lub praktyczne, trudniejsze zadania wykonuje z pomocą nauczyciela,
 - sprawnie, ale nie zawsze precyzyjnie posługuje się odpowiednią terminologią,
 - wykazuje się aktywnością na lekcjach,
 - spełnia wymagania konieczne, podstawowe i rozszerzające.

- **Ocenę dostateczną** otrzymuje uczeń, który:
 - opanował wiadomości i umiejętności w zakresie podstawowym,
 - posługuje się podstawową terminologią biologiczną,
 - stara się rozwiązywać zadania problemowe, do sukcesu potrzebuje jednak pomocy nauczyciela,
 - wykazuje zadowalającą aktywność na lekcjach biologii,
 - spełnia wymagania konieczne i podstawowe.

- **Ocenę dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:
 - opanował wiadomości i umiejętności w zakresie koniecznym, niezbędne w dalszej nauce przedmiotu,
 - prezentuje wiadomości chaotycznie, z licznymi błędami,
 - nie rozwiązuje zadań problemowych,
 - wykazuje minimalną aktywność na lekcjach biologii,
 - spełnia wymagania konieczne.

- **Ocenę niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:
 - nie opanował wiadomości i umiejętności zawartych w programie nauczania biologii, które są konieczne do dalszego kształcenia,
 - nie zna podstawowych pojęć biologicznych, nie potrafi, nawet przy pomocy nauczyciela, wykonać poleceń o niewielkim stopniu trudności,
 - prezentuje bierną postawę na lekcjach biologii, nie wykazuje najmniejszej chęci do współpracy w celu uzupełnienia braków i poprawy ocen cząstkowych,
 - nie spełnia wymagań koniecznych.

VII. Zasady oceniania uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych (SPE)

- Ocenianie ucznia o specjalnych potrzebach edukacyjnych dostosowane jest do jego indywidualnych możliwości.
- Uwzględnia ono zalecenia opinii lub orzeczenia poradni psychologiczno–pedagogicznej oraz Indywidualny Program Edukacyjno–Terapeutyczny (IPET).
- Ważnym czynnikiem jest również zaangażowanie ucznia w proces dydaktyczny oraz postępy w nauce. Nauczyciel analizuje wnioski zawarte w opinii lub orzeczeniu wystawionym przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną i dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia oraz jego możliwości psychofizycznych.
- W przypadku osób z różnymi dysfunkcjami, PZO z biologii uwzględnia możliwość odstępstwa od ustalonych wytycznych zarówno, co do formy prezentacji wyuczonych treści jak również czasu ich eksponowania. Jednakże należy pamiętać o tym, że takie odstępstwo nie zwalnia od obowiązku opanowania przez ucznia treści podstawowych, a więc minimalnych określonych w podstawie programowej.

VIII. Zasady i sposoby współdziałania z uczniami szczególnie zdolnymi

1. Wspieranie rozwoju psychofizycznego uczniów, ich zdolności oraz zainteresowań.
2. Prowadzenie konsultacji indywidualnych dla chętnych uczniów z zakresu biologii.
3. Rozwijanie uzdolnień poprzez tworzenie systemu konkursów przedmiotowych i prowadzenie kół zainteresowań oraz indywidualnej pracy z uczniem wybitnie zdolnym przez nauczyciela bądź zespół przedmiotowy.

IX. Podejście do oceniania osiągnięć uczniów:

1. Ocenianie dydaktyczne – to takie, w którym jedynym kryterium są wymagania programowe.
2. Ocenianie społeczno-wychowawcze. W przypadku niektórych uczniów, obok wymagań programowych jako głównego kryterium, przy ocenie można uwzględnić inne kryteria: sytuacja rodzinna ucznia i jego warunki życiowe, plany zawodowe, stan zdrowia.
3. Komentarz do ocen. Na prośbę ucznia nauczyciel powinien ustnie uzasadnić otrzymaną przez niego ocenę i wskazać sposób dalszego postępowania.

X. Ustalenia końcowe:

1. Przedmiotowe zasady oceniania z biologii obowiązują nauczyciela biologii w ZSO w Kowarach. Podlegają ciągłej ewaluacji.
2. O wymaganiach edukacyjnych nauczyciel informuje uczniów na początku roku szkolnego. Wymagania edukacyjne na poszczególnych etapach kształcenia są załącznikiem niniejszego dokumentu.

Opracowała: Luiza Januszewska